

(א) ב"ב ק"ט, (ב) [לקמן ת.], (ג) [לקמן ת.], (ד) רבנא רש"ל, (ה) [עין רש"ל], (ו) [לקמן ת.], (ז) [רש"ל], (ח) שהגבתי. רש"ל, ט, (י) [דברים כב], (יא) [ב"ב קב.], (יב) [ד"ה אמאי].

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אברת אחיך אשר האבר ממנו ומצאתה לא תוכל להתעלם: דברים כב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה היו וכו' אמר דרוכב ומנהיג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזה בו' התם ח"פ וכו'. ע"ן לקמן דף קטו ע"ה מוס' ד"ה וזה:

בוסף רש"י

ומצאתה. שמה קריה מליא. דאתאי לידיה משמע. ופילו הכי אחיך ולא עובד סוכים, ולמך שאפדת כנעי מותמם, ולא תימא כי אמעט אפדת כנעי מלכותו אמרה אמעוט, אבל אי נקטה חייב לאהדורה (לקמן כ"ו). ואמרי לה כ"ד. שם חסס (ג'סין תפג).

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

שנים אוחזין בעלים. דוקא אוחזין דשניהם מוחזקים זה ואין לזה כח זה יומר מזה שאילו הייתה ביד אחד לצדו היו ארבע המוציא מחזירו ועליו להביא ראיה בעדים שהיא שלו ואינו חלמן זה ליתול בשבועה: זה אומר כולה שלי. בגמרא מפרש למאי מנא תרתי: זה ישבע. מפרש בגמרא פתום מהליה. בגמרא (דף ה:) מפ' אמאי תקון כי האי ליטנא בךן שבועה: וזה אומר הליה שלי מודה הוא שהחזי של חזירו ואין דנין אלף על חליה הלךך זה האומר כולה שלי ישבע כו' כמשפט הראשון מה שהן דנין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד צו פחות מחזירו ונטול כל אחד חליו: כיו שנים רוכבין כו'. לאשמעינן אמר (ה) לרכוז ומנהיג שניהם שוין לקנות בהמה מן ההפקר: זומן שהן מודין. בגמרא (דף ט.) מפרש [דכתיב] "אשמעין שהגבתי מליאה לחזירו קנה חזירו: גמ' ראייה. קודם (י) שהגבתי אותה: נראה קני. מדתני יחלוקו: סנה כולה שלי בחזקה אמורה שהגבתי מליאה ואתה תפסק מנדי משוכתי זה: והאמר רבנאי. בבבא קמא בהגזל ומאכילי: ומלאתה דאתא לידיה משמע. ואפי' הכי אחיך (י) ולא עובד כוכבים ולא תימא כי מייעט רחמנא עובד כוכבים היכא דלא אתאי לידיה דירשאל לא מייחייב לנטרמ ענה ולא הדורה אבל אתא לידיה מייחייב להחזירה לחזירתו וסורה: סנה ליטנא דעלמא נקט. אי לא הדר תנא כולה שלי הוא אמנא מאי מלאתיה דקמני תנא לשון בני אדם אחו זמננתו ולא לשון המקרה והרבה בני אדם קורין לה מליאה משעת ראייה: בעלמא דקמני מלאתיה. בכ"מ שנינו שהמואל מליאה קנאה הוא אמנא דמליאה קני לה משעת ראייה דלא אשמעינן שום תנא דלא קני לה אלא בהגבחה להכי אשמעינן הכא ממסנה ימירה: והא זה וזה קמני. גבי מלאתיה תנא זה אומר ובני כולה שלי קמני זה אומר ואי חדא הוא הכי אצעי ליה למתני זה אומר מלאתיה וכולה שלי: במקח וממכר. קניתייה מיד פלוני ודוקא מקח וממכר הוא דלמנין יחלוקו בשבועה דליכא למימר שניהם קנאוה ולשניהם נתרנה המוכר אבל זה אומר אי ארגמיה וזה אומר אני ארגמיה לא יחלוקו דודאי חד מנייהו רמאי הוא ותהא מונחת עד שיבא אליהו: דמורה

שנים אוחזין בבא מציעא

שנים אוחזין בטלית. אידי דלחזרי בהגזל בתרא (ב"ב דף ק"ט). מחלוקת נקורה נגר ובעל הבית דקמני זמנא דהרי אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הבית תני הכא נמי דיני חלוקת ואע"ג דבתרי מסכתא אין סדר למשנה"ס ואיכא מ"ד כולה נזיקין לאו חדא מסכתא הוא הי"מ לענין מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי לא היה לו מנא כסדר אלף כמו שהיו חפצים התלמידים אבל כשחזרם על הסדר חזרם וזרין ככל מסכתא טעם למה נשנית אחר שלפניה כדדייק ברש"י מסכת שבועות (דף ג:) מכדי תנא ממכות קסליק כו' וכן בסוטה (דף ג:).

ויחלוקו. תימה למאי שנה מההיא דלרנא דלמנר כל דלילס גבר פרק חוקת הבתים (ב"ב דף לז: וסס) וי"ל דלוחזין שאני דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה בודאי החזי דלנן סהדי דמאי דתפיס האי לידיה הוא וכן זמנא שלישי דמדמי בגמרא לטלית חשיב ההוא שהנפקד תופס בחוקת שניהם כאלו הם עצמם מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי דחד מנייהו הוא וכן שאין החלוקה יכולה להיות אמת ולכן יהא מונח אבל טלית דליכא למימר דתרויהו הוא יחלוקו וכן שנים אדוקים צשטר דמדמי לקמן (דף י.) למתני משום דשניהם אדוקים זו החלוקה יכולה להיות אמת דאפשר שפרע לו החזי וזמנא אין דרך שיקנה לו החזי אמרי שהוא ביד חזירו אבל בהרנא אע"ג דאפשר שהיא של שניהם כיון דאין מוחזקין זו היא דינא כל דלילס גבר ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין זו ואין החלוקה יכולה להיות אמת היכא דליכא דרנא דממונא פירוש שבלא טענותיהם יש ספק לבית דין יחלוקו: וזה נושא רביע. וא"ת יהא חלמן דחזיו שלו מיגו דאי אמר כולה שלי כדאמר' בגמ' (לקמן דף ט.) האי מיגו גופיה לפטרו משבועה אי לא משום דליערומי קמערס ומפרש ריב"ס דמיגו להוליל לא אמרי' דבחזיו השני מוחזק זה כמו זה וההיא דחוקת הבתים (ב"ב דף לז: וסס) דדחזין ולחיש ליה לרבה אין שטרלא ויפא הוא ומינה שטרלא מעליה הוא לי צידא ואבד והימניה רבה להוליל במיגו דאי צעי אמר שטרלא מעליה הוא (ה) הם היינו טעמא משום דאפי' הוא שתיק רק שלא היה מודה שהוא מוזייף היה נלמן כי החתימה היתה נכרת לעומדים שם ורב יוסף א"ת ליה דאפילו מיגו לא הוא כיון שטענה ראשונה שהוא טוען צהאי שטרלא הוא שקר ואין לומר מיגו אלא היכא שטענמו ראשונה היא אמת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון צעודא קמייחא וא"ת ספק מוציא מידי ודאי דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חליה והאומר חליה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולין (יבמות דף נח.) ספק ויבס שבאו לחלוק צנכסי סבא ספק אמר אנא בר מתנא אנא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרף דידי וליה לך ולא מידי הוא ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוא ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממנו אבל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו שיעול לו לחזיו השני: **בראייה בעלמא קנא.** אע"ג דקמני במתני' (לקמן דף ט:) ראה את המליאה ואמר לחזירו ומה לי דלא קנה בראיה וכן ראה את המליאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קמני נמי דלא קני מני למדחי כיון דאמר תנה לי או שפנל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני עד שיגיע לידו: **דבראיה בעלמא לא קני.** והא דלמרי' בפרק הבית והעוליה (לקמן דף קח.) וסס הבטת בהפקר קני היינו שעשה מעשה כל דהו כגון שגדר גדר קטון: **והא זה וזה קתני.** איכא דוכתי דפריך כי האי גונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ע"ה מוס' בנכות דף נא:] ד"ה איבן:

עין משפט גר מצוה

א א מ"י פ"ט מהלכות טוען וטוען הל' ז סמג עשין זה טוש"ע ח"מ ס' קלח ספ"ק א: ב ב מ"י שם הלכה ח טוש"ע שם ספ"ק א: ג ג מ"י שם הלכה ז טוש"ע שם ספ"ק א: ד ד מ"י פ"ז מהלכות גולה ואבדה הל' א סמג עשין עד טוש"ע ח"מ ס' רמח"ל ספ"ק א: ה ה מ"י פ"כ מהלכות מכירה הל' ד ועשין בהשגות ובמ"מ סמג עשין פכ טוש"ע ח"מ ס' רכב ספ"ק א:

רבינו חננאל

שנים אוחזין בטלית זה אומר אני מצאתיה וכו'. ואקשי' ענה למה לי למתנא תוב זה אומר כולה שלי הלא באומר אני מצאתיה משמע דכולה שלי היא. ופריך הא אתא לאשמעי' דבראיה בעלמא לא קני לה למציאה. הא לא מיבעיא דהא אמר רבינא ומצאתה דאתאי לידיה משמע. דברי רבינא בהגזל בתרא הל' אין פורטין מחיבת המוכסין ופשוטה היא. ואוקימנא למתני' רישא במציאה וסיפא דקמני זה אומר כולה שלי בקנייתא בשטרען אני קניתייה ונתתי דמיה לבעליה